

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - מפתח הלב

מאת: נירה הראל
 איורים: יוסי אבולעפיה
 הוצאה: זברה
 קבוצת גיל: גנים בוגרים

שיחה

בלב פתוח

בעקבות יונתן, תוכלו לשוחח ולשתף: מה יכולה להיות משמעות הביטוי "לפתוח את הלב"? האם יש תמונה או חפץ שמזכירים לכם אנשים אהובים וגורמים לכם להרגיש שהלב נפתח והרגשות עולים?

שמע

האזינו לסיפור "מפתח הלב"

רוצים לשמוע את מפתח הלב? היכנסו לפרק של מפתח הלב בפודקאסט שלנו ותוכלו להאזין יחד לסיפור.

יוצרים ומגישים ירדן בר כוכבא הלפרין ודידי שחר מוזיקה ונגינה טל בלכרוביץ' פתיח דידי שחר

משחק

איפה הייתי ומה עשיתי?

בזכות צרור המפתחות האבוד, יונתן זוכה בהצצה לשגרת יומו של אביו. ומה אתם עשיתם היום? תוכלו להציג זה בפני זה בפנטומימה מקום בו ביקרתם או פעולה שעשיתם: בכל פעם אחד המשתתפים מציג ושאר בני המשפחה מנחשים איפה היה או מה עשה.

חקר

פרטים באיורים

האיורים של יוסי אבולעפיה מרובים בפרטים. כדאי לעצור ולהביט: אילו בעלי חיים אתם מוצאים באיורים? האם הם מופיעים יותר מפעם אחת? מה עושים האנשים ברחוב? ועכשיו הביטו שוב באיורים, גילתם דברים שלא ראיתם בפעם הראשונה?

השקצה

פינטרסט

[יצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה](#)

קָלְלִי

לְפֶתַח אֶת הַלֵּב בְּגֹן

חֹם וְאֵהָבָה הַסֵּפֶר נוֹתֵן הַזְדַּמְנוֹת לַעֲסוֹק בְּאֵהָבָה, בְּתַמִּיכָה וּבְחֹם שֶׁהַמִּשְׁפָּחָה מֵרַעִיפָה. יוֹנֵתֵן חֵשׁ שֶׁהוּא אֵהוּב וּמִשְׁמַעוֹתֵי, תְמוֹנָתוֹ מוֹפִיעָה עַל מַחְזִיק הַמִּפְתָּחוֹת, הוּא זֶה שֶׁפּוֹתַח אֶת הַלֵּב שֶׁל אָבָא, וְאָבָא מִקְדִּישׁ לוֹ זְמַן לְמִשְׁחָק וּמִשְׁתַּף אוֹתוֹ בְּרוּךְ וּבִסְבִּלְנוֹת בְּחִיפּוֹשׁ אַחַר הַמִּפְתָּח. גַּם אֵימָא שְׂמָה לֵב לְסִימָנִים שֶׁהוּא נוֹשֵׂא וּלְמִשְׁמַעוֹתָם. הַסֵּפֶר מְצִיג כִּיצַד תְּשׁוּמַת לֵב וּשְׂתוּף יְכוּלִים לְמַלֵּא אֶת הַצּוּרֵךְ שֶׁל יֵלְדִים בְּהַכְרָה וּבְאֵהָבָה.

קֵהִילָה הַסֵּפֶר מְזַמֵּן אֶת הַיֵּלְדִים לְהַכִּיר אֶת הַקֵּהִילָה וְאֶת בְּעֵלֵי הַמִּלְאָכָה וְהַעֲסָקִים שֶׁבִּסְבִּיבְתָהּ וְלְהַתּוֹדֵעַ לְמַקְצוּעוֹת וְלַעֲסָקִים.

הַיְכָרוֹת וְהַדְדִּיּוֹת הַ"מָה עֹשִׂית הַיּוֹם בְּעֵבֹדָה, אָבָא? וְאֵיךְ עֵבֵר עֲלֵיֶיךָ הַיּוֹם, אֵימָא?" הַסֵּפֶר מְסַפֵּק הַזְדַּמְנוֹת לְהַכִּיר אֶת עוֹלָמָם שֶׁל הַהוֹרִים וּלְיִצוֹר הַדְדִּיּוֹת בְּשִׂתוּף.

קְרִיאָה

לְשִׁחוֹת בְּסִפּוֹר

קְרִיאָה בְּקִבּוּצוֹת קִטְנוֹת הַקְרִיאָה שְׂכֹז, כְּשֶׁכָּל יֵלְדָה וְיֵלֵד מַחְזִיקִים בְּעוֹתֵק הָאִישִׁי, עוֹזֵרֵת בְּהַבְנַת הַסִּפּוֹר וּבִיכוּלֵת לְשׁוּחַח עֲלֵיו בְּפִתְיָחוֹת וּבְתִשׁוּמַת לֵב. לְשִׁחוֹת בְּסִפּוֹר הַכְדָּאִי לְשִׁחוֹת מַעֲט בְּכָל עֵמוּד וְלִתֵּת לְקוֹרְאִים הַצְעִירִים אִפְשָׁרוֹת לְהַתְּבוֹנֵן בְּאִיּוֹרִים. אִם הַסִּפּוֹר מוֹרְכָב מְדִי בְּשִׁבִּילָם, כְּדָאִי לְשַׁקּוֹל קְרִיאָה בְּשִׁתֵּי פְעִימוֹת וּלְקִרְוֵא אֶת חֲלָקוֹ הַשְּׁנִי שֶׁל הַסִּפּוֹר בְּיוֹם הַמּוֹחֵרֵת.

שִׁיחָה

שִׁיחָה שְׂפּוֹתַחַת אֶת הַלֵּב

שְׂאֵלוֹת הַבְּנָה הַ"מְדוּעַ הָאָבָא וְהַבֵּן לֹא יִכְלוּ לְהִיכַנֵּס הַבִּיתָה?" ; "מְדוּעַ הֵם הִלְכוּ לְדוּאָר, לְפִיצְרִיָּה וּלְשָׂאֵר הַחֲנוּיּוֹת?" ; "מָה קָרָה בְּדוּאָר?" ; "וּמָה בְּקִיּוֹסֵק?" ; "מָה זֶה קִיּוֹסֵק?" ; "אֵיךְ אֵימָא יִדְעָה הֵיכֵן הֵם הִיוּ?" ; "אֵיךְ הִגַּנְנַת יִדְעָה לְמִי שִׁינֵךְ צְרוּר הַמִּפְתָּחוֹת?"

שְׂאֵלוֹת מְנַבְאוֹת הַלְעִיתִים כְּדָאִי לְעַצוֹר בְּמַהֲלֵךְ הַקְרִיאָה וּלְשָׂאוֹל אֶת הַיֵּלְדִים שְׂאֵלוֹת שִׂיאִפְשָׁרוּ לְחַזוֹת אֶת הַמִּשְׁךְ הַסִּפּוֹר וְיַעֲוֹדְדוּ חֲשִׁיבָה יִצִּירֵתִית וְהַעֲמַקְתָּ הַקָּשָׁב לְסִפּוֹר.

קריאות חוזרות ☒ תוכלו להעמיק בהבנת המסרים הסמויים וההיבטים הרגשיים בסיפור באמצעות עזירה בקריאה ועידוד שיחה: "כיצד נראה יונתן כאשר חיכה לאבא בחצר הגן? מדוע?"; "למה יונתן אוהב לשמוע את התשובה: 'התמונה הזו חשובה מכל המפתחות?'; "למה התכוון אבא כשאמר: 'התמונה שלך פותחת לי את הלב?'"

מה פותח לכם את הלב? – שיתוף הורים ☒ אפשר לבקש מההורים לכתוב מה פותח להם את הלב בקשר עם הילדים, לשתף את הילדים בתשובותיהם ולהציג בפני ההורים את היצירות שהילדים הכינו. קשרי משפחה ☒ אפשר לשאול: "מה עשו יונתן ואבא יחד?"; "מה אתם אוהבים לעשות עם ההורים?"; "ומה, לדעתכם, ההורים אוהבים לעשות איתכם?"

לצאת החוצה

הפרות עם מרחבי החיים והקהילה
"אילו חנויות ועסקים יש בסביבת הגן שלכם?" ☒ רצוי לצאת לסיור ולהכיר את הסביבה. במהלך הסיור אפשר לבדוק אילו אתרים וחנויות מופיעים גם בסיפור ואילו לא.
מפה ☒ אפשר להציע לילדים לצייר מפה של האזור ולהוסיף את האתרים ואת המקומות שהכרתם.
להעשרה – [מפת השכונה](#) ☒ שיחה סביב [מפה בעקבות טיול בשכונה](#) אפשר לבקש מהילדים לספר על מקומות שהם מבקרים בהם עם ההורים: גינת משחקים, מוזיאונים, ספרייה, חנויות ושווקים. אפשר להזמין לגן בעלי עסקים מהסביבה, לארח אותם ולבקש מהם לספר על עבודתם.
כל מיני עבודות ☒ תוכלו להזמין הורים, סבים וסבתות לספר על העיסוקים שלהם: היכן הם עובדים ומה הם עושים, מה עושים שם, ומה הם אוהבים במקום.

יצירה

מכנים מפתח ללב
אפשר להציע לילדים להכין מתנה למשפחה ☒ מחזיק מפתחות ובו תמונה שלהם.
כדאי להתאים את המחזיק לצרכים שהוא ממלא.
אפשרו לילדים לבחור מגוון חומרים וליצור על פי בחירתם.

יצירה

משחקי בלוש - מצלמים ומגלים
יונתן אומר לאימא: "את ממש בלשית," כאשר היא מגלה היכן יונתן ואבא ביקרו באמצעות רמזים שמצאה.
אפשר להזמין את הילדים לצלם חפצים בתצלום תקריב ובתמונה מלאה, להציג את התקריב בפני יתר ילדי הגן
ובקש מהם לנסות לגלות מה צולם.
לפירוט הפעילות - [עניין של זווית](#), צמצום פערים בשפה ואוריינות בגני הילדים.

משחק

שלום, אדוני המלך
אפשר לשחק במשחק "שלום אדוני, המלך", שבו מציגים עיסוק בפנטומימה ומתבקשים לגלות מהו.
להוראות המשחק - [לא נפסיק לשחק](#), עמ' 76.

העשרה

הסופרת נירה הראל
נירה הראל היא סופרת ילדים מוערכת ונותיקה. תוכלו להיזכר בספרים שכתבה ויצאו בעבר בספריית פיג'מה:
סבא בישראל
צילה וגילה
להעשרה - [נירה הראל באתר דפדף](#)

העשרה

המאיר יוסי אבולעפיה

המאייר יוסי אבולעפיה אייר ספרי ילדים רבים בסגנון קליל ומשעשע. איוריו מרובים בפרטים ומספרים סיפור משל עצמו. כדאי להכיר את יצירתו ולשוב ולעלעל בספרים שאייר וחולקו בספריית פיג'מה:

[הטרקטור בארגז-החול](#)

[קרמר החתול יוצא אל היער](#)

[אנשים טובים באמצע הדרך](#)

[התרנגולים והשועל](#)

[את זה!](#)

להעשרה – [האתר של יוסי אבולעפיה](#)

מערך

ערכים

כבוד האדם והמשפחה המשפחה מתאפיינת בהדדיות, באמפתיה, בהקשבה ובשיתופיות.

"מפתח הלב" התמונה של הילד וחשיבותה בעיני האב ממחישות את האהבה ביניהם ואת הקשר המשפחתי החזק.

לכידות קהילתית הדמויות בקהילה קשובות ומנסות לסייע.

ערבות הדדית אזרחות טובה האחריות של הגנת שמצאה את המפתח והבינה את החשיבות של השבת האבידה בהקדם האפשרי.

מְיֻמָּנוּיֹת תוֹדֵא-אִישׁוּיֹת וּבִין-אִישׁוּיֹת – מוֹדְעוֹת לַתְּהִלִּיכִים שִׁלְדִים עוֹבְרִים.

פְּתוּחַ חֶסֶן וְאִמְפְּתָה הַהֶתְמוֹדוֹדוֹת שֶׁל יוֹנְתָן בֶּגֶן [הַחֶשֶׁשׁ, הַצִּיפִיָּה וְהַאֲמִפְתִּיה שֶׁל הָאֵב מְצִיעוֹת דְּרָכֵי הַתְּמוֹדוֹדוֹת, אֲמִפְתִּיה, הַכְּרָה בְּקוֹשֵׁי שֶׁל הָאֲחֵר, עִידוֹד וְחִזּוֹק.

מוֹדְעוֹת וְהַתְּנַהְלוֹת חֲבֵרְתִית [מְעַרְכַת הַיַּחְסִים בְּמִשְׁפָּחָה הִיא מְעַרְכַת מְתַגְמֶלֶת שְׂכוֹלֶלֶת הַיְכָרוֹת, הַעֲרָכָה, עִידוֹד, שִׁתּוֹף, הַתִּיעֵצוֹת וְתִשׁוּמַת לֵב.

חֲשִׁיבָה יְצִירְתִית – כַּחֲלָק מֵהַחִיפּוֹשׁ אַחֵר הַמִּפְתַּח הַנְּעִלָם.

אוֹרְיָנוֹת מְדַעִית [אִיסוֹף רְמִזִים שֶׁמְסִיעִיעִים לַהֲסַקַת מַסְקָנוֹת אֲמִפִּירִיוֹת בְּהַשְׂרָאת הָאִימָא הָאוֹסֶפֶת רְמִזִים וּמַסִּיקָה מֵהֶם מַסְקָנוֹת.

יֵדַע מֵתַחֲמוּמֵי הַלִּיבָה [

שֶׁפָּה וְאוֹרִינּוֹת [מִילִים וּבִיטוּיִים מוֹפְשֵׁטִים וּמִילִים לֹא שֶׁגֶרְתִיוֹת: "חִיטֵט בְּתִיק", "פְּקִיד", "עוֹרֶף", "אֲשַׁכְּפֵל", "בֶּן רִגְע".

הַמִּילָה "צִרּוֹר" מֵהוֹתִית לַהֲבַנַת הַסִּיפּוֹר וּמֵתוֹאֲרַת הֵן עַל הַעֲטִיפָה בְּאִיּוֹר וְהֵן בְּמַהֲלַךְ הַעֲלִילָה.

שִׁימוֹשׁ בְּמַטְאֲפוֹרָה [צִירוֹף הַמִּילִים "מִפְתַּח הַלֵּב" הוּא מַטְאֲפוֹרָה מְרַכְזִית. הַמַּטְאֲפוֹרָה מְסִיעֵת לַהֲעַשְׂרַת הַשֶּׁפָּה וְלִיכּוֹלַת הַבִּיטוּי וְהַהֲמַשְׁגָּה.

יֵדַע בִּין-תַּחֲמוּמֵי [שִׁלּוּב הַרְמוּנֵי בֵּין שֶׁפָּה לְאִיּוֹר וְאֵף אִיּוֹרִים שֶׁמְשַׁקְפִים נְקוּדוֹת מִבֵּט נוֹסְפוֹת. אִיּוֹר הָאֵם הַקּוֹרֵאת כִּשֶׁהִיא מִמְתִּינָה, לְמַשֵּׁל, מְעַבִּיר מִסֵּר שֶׁל אֶהֱבֵת הַסֵּפֶר.

הַרְחַבַת יֵדַע הָעוֹלָם [הַיְכָרוֹת עִם מְקוֹמוֹת, אֲתֵרִים וְחֲנוּיֹת: נְרָאוֹת, תְּפִקִיד וְצוּוֹת עוֹבְדִים.

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org